

OBSAH

ÚVOD

PRVNÍ ČÁST

O DŘEVOŘEZBÁCH A POLYCHROMII STARÝCH MISTRŮ 7

REZBÁŘSKÉ DÍLO STARÝCH MISTRŮ 8

MALÍŘSKÉ ČILI ŠTAFÍRSKÉ (OZDOBNICKÉ) DÍLO 12

PŘÍPRAVA DŘEVOŘEZBY K POLYCHROMII 17

1. Příprava dřeva 19
2. Napojení dřeva proti červotoči 19
3. Naklžení dřeva 20
4. Kamenný čili šedý podklad 20
5. Křídový čili bílý podklad 21
6. Opravy a úpravy povrchu plastiky 22
7. Broušení, hlazení a čištění předmětu 23
8. Úprava svasosti křídového podkladu 24

ZLACENÍ 25

1. O způsobu zlacení 26
2. Polimentové čili francouzské zlacení 27
3. Příprava polimentového podkladu 28
4. Nanášení polimentové vrstvy 30
5. Náradí k nanášení plátkového zlata 32
6. Nanášení plátkového zlata 32
7. Hlazení zlata, vysoký lesk 34
8. Zlacení matné, málo lesklé 34
9. Stříbření lesklé i matné 35
10. Nepravé zlacení 35
11. Zdobení zlacených míst linkami a ornamenty 36
12. Patinování zlata a stříbra 36
13. Barevné lazury na zlaceném nebo stříbřeném podkladě 38

MALBA 40

TEMPERY: 42

Vaječná tempera 42

Vaječná tempera mastnější 42

Vaječná tempera s olejem a pryskyřicí	42
Vaječná tempera s olejem a pryskyřicí, méně mastná	42
Vaječná tempera s olejem a mlékem	42
Vaječná tempera s medem a octem	42
Kaseinová tempera	42
Kaseinová tempera s pryskyřicí	42
Rychle schnoucí kaseinová tempera	42
Vaječná tempera s voskem	42
Kaseinová tempera s voskem a pryskyřicí	43
Klihová tempera	43
Voskoolejové pojítko barev	43
Jiné voskoolejové pojítko barev	43
<i>Voskové pokosty</i>	44
<i>Poltrovací běl a imitace slonové kosti</i>	45
<i>Polimentový podklad</i>	47
<i>Úprava sádry</i>	49
Alabastrová běl na sádrové předměty	49
Úprava sádry na způsob mramoru	50

DRUHÁ ČÁST

O KONSEROVÁNÍ DŘEVA A RESTAUROVÁNÍ UMĚLECKÝCH
DĚL ZHOTOVENÝCH ZE DŘEVA 51

DŘEVO, JEHO TVORBA A JEHO ROZKLAD 54

ŠKODLIVÉ ZJEVY, KTERÉ ZAVIŇUJÍ ROZKLAD UMĚLECKÝCH
PŘEDMĚTŮ ZHOTOVENÝCH ZE DŘEVA 59

1. Zborceniny a vyduřiny 60
2. Praskliny dřevořezby 60
3. Vadné dřevo 60
4. Oddílené části dřevořezby 60
5. Poškození vzniklá cestou mechanickou 60
6. Mikroby, plísně, bakterie a pod. 61
7. Houby 62
8. Hmyz, hlavně červotoč 64

ROZKLAD VRSTVY POLYCHROMIE 66

STRUČNÝ PŘEHLED PRACÍ PŘI OPRAVĚ DŘEVOŘEZEB 67

PŘESNĚ STANOVENÍ STAVU DÍLA URČENÉHO
K RESTAUROVÁNÍ 70

V ČEM ZÁLEŽÍ ZPŮSOBY RESTAUROVÁNÍ UMĚLECKÝCH DĚL
ZHOTOVENÝCH ZE DŘEVA 73

1. Oprášení předmětu 73
2. Vysušení dřevořezby 73
3. Desinfekce proti plísní, mikrobům a pod. 75
4. Houba dřevní 76

5. Červotoč 81
6. Oprava rozličných vad dřeva 85
7. Oddroené části 86
8. Hniti dřeva 87
9. Oprava prasklin 88
10. Oprava zborcenin, vyboulin 89
11. Roštování 91
12. Petrifikace 94
13. Zpevnění barevné vrstvy polychromie 103
14. Přiklejení odchlípených šupin polychromie 103
15. Vytmelení míst po odpadlých částkách podkladové vrstvy 104
16. Čištění a úprava dřevořezb bez polychromie 105
17. Čištění polychromie 107
18. Odstranění nevhodných nátěrových vrstev 109
19. Retušování vytmelených míst 121
20. Pokostování povrchu ošetřeného díla 125

POLYCHROMOVANÉ A PROFILOVANÉ STROPY 126

O TECHNICI ČÍNSKÝCH PRACÍ POKOSTOVÝCH 129

SEZNAM VYOBRAZENÍ 134